

PLAVČÍK, KTERÝ SE KDYSI TAKÉ TOPIIL

Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův, Bůh našich otců oslavil svého služebníka Ježíše, kterého vy jste vydali...
(Sk 3:13)

1. čtení: Ž 115

Hlavní čtení: Skutky 3:11-26

I. BUĎTE PŘIPRAVENI!

Milí bratři, milé sestry,

nedávno se mě jeden Blatničan ptal, zda mám večer mši. Řekl jsem, že nemám, protože je čtvrtek a my konáme bohoslužby jen v neděli. *Jen v neděli? Tak to máte dobré.* Já jsem na to odpověděl: *Víte, v naší evangelické tradici lidé očekávají, že farář bude kázat. Že si připraví promluvu na určitý biblický text. Ta promluva musí mít hlavu a patu. A to si člověk zpravidla nedokáže připravit ze dne na den.*

Je to tak. Na „plnotučné“ kázání je potřeba víc času. Za normálních podmínek má kazatel či farář několik dní na to, aby v něm uzrála zvěst evangelia. Musí studovat Písmo, nejlépe v jeho originálním znění. Dále různé komentáře, české i cizojazyčné, někdy i další teologické texty, či rovnou kázání na daný oddíl z pera dřívějších a slavnějších kazatelů. A když při tom ještě zvládne s otevřenou myslí sledovat události kolem sebe, doma i v cizině, ve své rodině i ve své dědině a k tomu přechystá nějakou beletrii, pak bude dobře připraven na nedělní kázání. A musí se modlit. Musí Boha prosit o dar Ducha svatého.

Jenže jsou okamžiky, na které se člověk nepřipraví. Někdy je třeba mluvit takřka bez předchozí přípravy. A v takových situacích vyjde najevo, zda dokážeme využít všechno, co jsme v predešlých měsících a letech slyšeli, viděli, zažili, přečetli, promysleli, promodlili. V Javorníku se to kazatelům děje nejčastěji u příprav na pohřeb, kdy musíme reagovat rychle.

Simonu Petrovi se v životě stalo víckrát, že musel začít kázat bezprostředně. Poprvé při Letnicích, kdy apoštoly prostoupil Duch svatý. (Sk 2) A pak v jeruzalémském chrámu, kam šel s Janem k odpolední modlitbě. (Sk 3) Ve jménu Ježíše Krista, z moci Spasitele, se ten ochrnutý žebrák zázračně uzdravil. A když ten div viděli lidé kolem nich, byli naplněni úžasem. Možná čekali vysvětlení. Člověk je přece tvor zvědavý. Já bych určitě chtěl vědět, co a jak se tam právě odehrálo. Jak je možné, že ten ochrnutý vstal, chodí a poskakuje k chvále Hospodina.

Bratři a sestry, byl to právě apoštol Petr, kdo ve svém dopisu napsal:

- *Bud'te vždy připraveni dát odpověď každému, kdo by vás vyslychal o naději, kterou máte.* (1Pt 3:15)

A na dnešním příběhu je patrné, že psal ze svých zkušeností. Co doporučoval křesťanům, sám mnohokrát zažil. A v nás jeho výzva rezonuje, protože my si přejeme být připraveni odpovědět na otázky lidem, kteří se zajímají o naši víru, o náš život s Kristem. Víme také, že takové situace, ve kterých máme podat svědectví o Pánu Ježíši svými vlastními slovy a myšlenkami, přicházejí nárazově. Zpravidla se neohlašují dlouho dopředu. Prostě přijdou. Třeba na návštěvě u kávy. Nebo na návštěvě u láhve vína. V práci. V rodině. Uprostřed těžkých životních zkoušek. Když někdo onemocní. Když někdo blízký odejde. Když někdo přijde o střechu nad hlavou. Když se někomu sesypou všechny životní hodnoty. V takových chvílích někteří lidé najednou chtějí slyšet, jak to my křesťané zvládáme. O co či o koho se opíráme, když jde do tuhého. U koho hledáme útěchu, povzbuzení, naději a sílu do dalších kroků životem. Nebo když nás někdo pozoruje už delší dobu – jak žijeme, jak se chováme, jak mluvíme, jak jednáme, a pak se nás zčistajasna zeptá na naši víru. Když Petr uzdravil toho člověka, v tu chvíli nepočítal s tím, že lidé kolem něj budou chtít vysvětlení. To nebyla cílená reklama. On to neměl promyšlené. Ale když už na to došlo, proč nevydat dobré svědectví o Kristu?

A nemusíme mít dopředu strach, bratři a sestry, že nebudeme vědět, co v tu chvíli říct, co odpovědět. Jistě, většině z nás se zatají dech, zvýší tlak, trochu zamotá hlava. Vždyť o tom nejvzácnějším daru, o naší víře v Pána Ježíše, nejsme zvyklí mluvit stále. A už vůbec ne na počkání. A také je jasné, že nebudeme znát všechny odpovědi na všechny otázky. Na druhou stranu: Pán Ježíš nám slíbil, že Duch svatý nás podepře. Dokonce že sám Duch svatý vydá svědectví o Kristu skrze nás. Jeho slovy:

- ¹⁹ *A když vás obžalují, nedělejte si starosti, jak a co budete mluvit; neboť v tu hodinu vám bude dáno, co máte mluvit.* ²⁰ *Nejste to vy, kdo mluvíte, ale mluví ve vás Duch vašeho Otce.* (Mt 10:19-20)

Jak se tedy nejlépe připravit na to, že budeme druhým lidem svědčit o Pánu Ježíši? Tím, že s Kristem budeme žít. A až ten moment přijde, spolehne se na vedení Ducha svatého.

Apoštol Petr byl připravený. Připravený kázat. Připravený svědčit. A tato jeho připravenost vycházela z několika skutečností. Za první: Osobně znal Pána Ježíše. Chodil s ním několik let jako jeho učedník po různých koutech Izraele. Viděl ho při díle. Naslouchal jeho promluvám. Za druhé: Petr znal Písmo. V jeho případě Starý zákon. Za třetí: Petr žil z moci Ducha svatého, který na něj nedávno sestoupil. Za čtvrté: Modlil se. Za páté: Toužil po tom, aby lidé kolem něj také poznali a přijali Pána Ježíše za svého Spasitele. To je pět důvodů, proč je Petr nakonec dobrým svědkem svého Spasitele.

II. SLÁVA PATŘÍ BOHU

Bratři a sestry, autor 115. žalmu zpívá:

- *Ne nás, Hospodine, ne nás, ale svoje jméno oslav pro své milosrdenství a pro svou věrnost!* (Ž 115:1)

Možná právě tato slova probleskla Petrovi hlavou, když se kolem něj shromáždili různí zvědavci. Ani bych se tomu nedivil. Vždyť z tohoto apoštolského kázání není cítit samochvála. Petrova slova nesmrdí po samochvále. Celá Petrova promluva voní po chvále Hospodina.

Všimněte si toho: Petr nechce mluvit o sobě. Nechce sám sebe oslavit ani doporučovat. Nechce dělat reklamu ani sobě, ani svým bratrům apoštolům, ani prvním křesťanům. A nechce sám sebe vyvýšit v očích lidí kolem něj. Slávu a čest si zaslouží Bůh sám. Ne oni. A přitom k tomu měl naprosto skvěle připravenou půdu: Udělat reklamu sobě samému! Vždyť přece skrze něj Kristus uzdravil toho chromého člověka! A co viděli ti lidé? Že apoštolové uzdravovali. Petr nemusel mluvit o Pánu Ježíši. Mohl říct: *Kdo další je na řadě? Netlačte se, na všechny se dostane. Otevíráme křesťanskou ordinaci. Náš slogan zní: Zadarmo a ihned! Jen to řeknete ostatním lidem, že my máme moc uzdravovat i ty nejtěžší případy.*

A mohli by si u toho pográtulovat, že dělají v posledku dobrou reklamu Pánu Ježíši. Nejdřív lidem pomohou a někdy potom budou mluvit o Kristu. Někdy... Potom... Snad... Ve skutečnosti by však lidé chválili a velebili je samotné. Ne Krista. Ale lidi.

Anebo by Petr vůbec nemusel být tak aktivní. Mohl by se jen mlčky usmívat a nechat se chválit. Samochvála smrdí, to jsme už řekli. Ale když ho budou obdivovat lidé kolem něj, co je na tom špatného? Apoštolové by si užili krásné odpoledne, na které by vzpomínali ještě dlouho. Především v dobách, kdy už po nich neštětkne ani pes.

Jenže Petr s Janem jsou především svědkové Pána Ježíše Krista. K tomu je Kristus povolal, když jim na rozloučenou řekl:

- *...dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.* (Sk 1:8)

Proto nesbírají body pro sebe, ale pro Pána Ježíše. Proto nehledají svou vlastní slávu. Oni hledají slávu toho, který si je zamiloval, který je povolal ze smrti do života, který je s nimi a který i skrze ně uzdravuje a pro věčnost zachraňuje druhé lidi. To, co tak zoufale postrádáme u většiny politiků – dělání a prosazování dobrých věcí jen kvůli těm dobrým věcem samým, to nacházíme u apoštolů. Petr pomohl tomu chudákovi z křesťanské lásky. A když se pak naskytla příležitost mluvit o tom pravém hrdinovi, mluvil o něm. Kázal o něm. Dosvědčoval jej. Chválil jej a vedl i své posluchače k chvále jeho jména.

- *Ne nás, Hospodine, ne nás, ale svoje jméno oslav pro své milosrdenství a pro svou věrnost!* (Ž 115:1)

III. SLÁVA PATŘÍ BOHU – PLAVČÍKOVÍ

Petr tedy začíná takto:

- *Muži izraelští, proč nad tím žasnete a proč hledíte na nás, jako bychom svou vlastní mocí nebo zbožností způsobili, že tento člověk chodí?*

My jsme to sice udělali. Ale my jsme to nezpůsobili. My nejsme autoři tohoto zázraku bezpodmínečné lásky. Autorem toho všeho je Bůh. Jaký Bůh, bratři a sestry? Co je hlavní charakteristikou tohoto Boha? Jaký obraz Boha nám Petr překládá? Je to **Bůh – Plavčík**. Bůh, který umí zachránit tonoucího. Bůh, který umí vytáhnout z dravých a nebezpečných vod smrti ty, kteří by v nich jinak přišli o život.

A teď pozor: Tím prvním tonoucím je Pán Ježíš sám. Věrný Boží služebník. Člověk, který poslouchal Boha na slovo, nicméně lidé ho odmítli. A Petr je ještě adresnější: *To vy, moji milí, jste ho zabili.*

- ¹⁴ *Svatého a spravedlivého jste se zřekli a vyprosili jste si propuštění vraha.* ¹⁵ *Původce života jste zabili...*

To je silná káva. Divím se, že ho ti posluchači vůbec nechali dokončit větu. Vždyť je to drsné obvinění. Přímočaré, nesmlouvavé. Nicméně Duch svatý už zřejmě pracoval. Protesával si cestu do uší a srdcí těch lidí. To, čemu se my v dnešní hyperkorektní době vyhýbáme jako čerti kříže – mluvit konkrétně, napomínat konkrétně, vést lidi k pokání – to Petr dělal. A církve? Světe, div se: Církev rostla!

A nezapomeňme: Takto odvážně káže ten, který dobře ví, že sám má máslo na hlavě. Petr sice Krista ke kříži nepřibíjel, „pouze“ ho třikrát zapřel. A z toho musel sám činit pokání. Všichni jsme na jedné lodi, bratři a sestry, ať už Boží slovo kážeme, nebo kázání nasloucháme. Všichni musíme prosit Boha o odpuštění, o dar nového života.

Takže tím prvním tonoucím podle Petra je Pán Ježíš sám. Spravedlivý, svatý a poslušný služebník svého Otce, který do posledního puntíku vyplnil Boží vůli, když trpěl a zemřel za naše hříchy. Za nás, kteří jsme také Krista křižovali. Vždyť tam umíral i za mě. I za tebe, bratře. I za tebe, sestro. Kvůli tvým hříchům. A kvůli mým hříchům jakbysmet. Takže: Kristus se jen netopil. On utonul. Skutečně zemřel. Ovšem Bůh zázraků jej vzkřísil k novému a věčnému životu. Vytáhl ho z hlubokých vod smrti.

- ¹³ *Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův, Bůh našich otců oslavil svého služebníka Ježíše...¹⁵ Původce života jste zabili, Bůh ho však vzkřísil z mrtvých a my jsme toho svědky.*

A když jej vzkřísil k novému životu, přitáhl si jej zpět k sobě do své slávy. To všechno může Petr s Janem dosvědčit. Že Kristus žije. Že Kristus nyní žije se svým nebeským Otcem. Což ovšem nebude napořád.

- ¹⁹ *Proto činite pokání a obraťte se, aby byly smazány vaše hříchy²⁰ a přišel čas Hospodinův, čas odpočínutí, kdy pošle Ježíše, Mesiáše, kterého vám určil.²¹ On zůstane v nebi až do chvíle, kdy bude*
- *všechno nové, jak o tom Bůh od věků mluvil ústy svých svatých proroků.*

Ano, jednou se Kristus vrátí. A s ním nastanou nové časy. Časy obnovy všeho. Časy novosti, krásy, všudypřítomného požehnání. Časy odpočínutí od hříchu, od smrti, od nemocí, od zoufalství, od beznaděje, od nenávisť, od nevěry, od přírodních katastrof, od osobních nehod a neštěstí, od zármutku a od slz. Všechno bude nové, až Kristus přijde!

Tedy: Bůh, jakožto skvělý plavčík, vytáhl z hlubokých vod smrti svého milého Syna a poslušného Služebníka Ježíše. A skrze něj vytáhl z vod zmaru i toho ochrnutého člověka. Vlastně: Kristus jej zachránil.

- ¹⁶ *A protože tento člověk, kterého tu vidíte a poznáváte, uvěřil v jeho jméno, moc Ježíšova mu dala sílu a zdraví - a víra, kterou jméno Ježíšovo v něm vzbudilo, úplně ho uzdravila před vašimi očima.*

Dalším, kterého tedy Bůh vytáhl z vod nemoci a smrti na souš a daroval mu nový život, byl ten ochrnutý žebrák. Ale to pořád není všechno! Kdo je na řadě nyní? *Nyní jste na řadě vy všichni ostatní, kteří slyšíte evangelium o Pánu Ježíši Kristu. I vy totiž tonete ve vodách hříchu a smrti. Bůh k vám natahuje svou záchraňující pevnou ruku. Jak? Jak se to projevuje? Vede vás k tomu, abyste činili pokání.*

To je to první svobodné nadechnutí, bratři a sestry: Když činíme pokání. Když přiznáváme před Bohem, že toneme, a že sami sebe z vod zmaru nevytáhneme. To je ten první záblesk života, uzdravení a pravé svobody. I v běžném životě nám dělá problémy uznat naše chyby, že jsme v něčem selhali, že se nám něco nepovedlo, nebo že jsme dokonce záměrně něco zvorali. A před Bohem? To není snadnější! To je někdy ještě horší! Protože tím vyjadřujeme naši závislost na něm. Že bez něj se zkrátka neobejdeme. Ale přesně v tom okamžiku začíná něco nového. Přesně v té chvíli se už s Boží pomocí škrábeme z těch dravých vod hříchu na pevninu, do bezpečí.

- ¹⁹ *Proto činite pokání a obraťte se, aby byly smazány vaše hříchy...²⁶ Především pro vás povolal svého služebníka a poslal ho k vám, aby vám přinesl požehnání a odvrátil každého od jeho hříchů.*

Bůh k nám všem, bratři a sestry, v Kristu natahuje svou ruku. My vyznáváme, že Kristus sedí na pravici Boží. Mohli bychom tento obraz ještě dotáhnout. Kristus je ta Boží pravice. Pravice, kterou k nám Bůh natahuje, aby nás zachránil, resuscitoval, pak také oblékl a zahřál. Stačí jen, aby sis člověče přiznal, že bez něj se v životě skutečně topíš a utopíš. Stačí jen, aby ses té ruky chytil a nechal se vytáhnout.

Modlitba:

Pane Ježíši Kriste, učni i z nás dobré svědky tvé moci, tvého milosrdenství, tvé lásky. Daruj nám svého Ducha, abychom uměli mluvit o naší víře s druhými lidmi. Abychom byli živým svědectvím toho, že ty stále záchraňuješ. Pane Ježíši, záchraňuj! Vždyť lidé kolem nás tvou pomoc potřebují. A my stejně tak. Amen.